

Po výbuchu sopky se země na tři dny ponořila do tmy. Když slunce konečně znovu vyšlo, bylo to jiné slunce než to, které zářilo nad Římskou říší před tím osudným dnem. Jako by to byla napodobenina slunce. Matně svítilo na bezbarvé obloze, která se klenula nad rozervanou zemí.

Deset mil jižně od sopky stoupala po šedivém svahu malá tmavá otrokyně Nubia a hledala rostlinu, která by mohla zachránit jejímu umírajícímu kamarádovi život.

Rozhlížela se napravo i nalevo, jestli neobjeví někde na srázu mezi popelem růžový kvítek. Nebyla si jistá, jak neapolský brambořík vypadá, ale věděla, že je růžový a má pozoruhodné léčivé účinky. Doktor mu říkal „amulet“.

Tady však Nubia nic růžového nenašla. Všude jen šed'. Vystoupala pomalu kolem olivovníků, fíkovníků, třešní, kdouloní a moruší. Všechny pokrývala hebká vrstvička vápencovitého popela. Na některé stromy dopadly kapky hořící lávy a zapálily je. Tam teď trčely ze země jen černé pahýly. Ze zuhelnatělých kmenů se ještě tu a tam kouřilo. Nubia si pomyslela, že to tu vypadá jako v krajině smrti, v krajině, která se jmenuje Šedivá.

Příkrov popela tlumil všechny zvuky, ale Nubia přesto zaslechla pláč, který se k ní donesl zezdola z pláže. Zastavila se,

otočila a podívala se dolů. Domy v zátoce vypadaly seshora jako blešky.

Vzduchem se pořád ještě snášel na zem popílek, ale Nubia rozeznała u mysu na pravém konci zátoky Pegasovu hospodu. Nedaleko přístřešku pro loďky, kde se spolu s ostatními schovala před výbuchem sopky, leželo na pláži několik maličkých člunů. Vypadaly jako hračky.

Na druhé straně zátoky viděla Minerviny lázně. Jejich střecha z červených hliněných tašek byla teď pod nánosem popela světle růžová. Mezi láznemi a přístřeškem s loďkami stály stovky stanů a různých provizorních obydlí. Byl to uprchlický tábor.

Z pláže se ozvalo další zanaříkání a za Nubií zazněl vyplašený hlásek:

„Kdo umřel? Snad ne on, že ne?“

Nubia se obrátila, aby se podívala na dívku se světle hnědými vlasy, která k ní sbíhala ze straně. Tři psi se hnali za ní, a jak probíhali oleandrovými a myrtovými keři po stranách pěšiny, zdvihali oblaka jemného popela.

„Myslím, že ne,“ řekla Nubia a znovu se zadívala na pláž.

„Doktor Mordechaj řekl, že mu moc času nezbyvá...“

Obě dívky pozorovaly pruh černého dýmu, který stoupal z pohřební hranice. Kolem ní stály maličké postavičky, zvedaly ruce k rozpálené bílé obloze a žalovaly bohům. Nubia se otrásla a chytla se své paní za ruku.

Flavia Gemina byla spíš její přítelkyně než paní. Sama se narodila jako svobodná Římanka a Nubii koupila na trhu v Ostii, aby ji zachránila před neúprosným osudem. Flaviina vlídnost byla od té chvíle pro Nubii douškem chladné vody na poušti bolesti. Dokonce i teď z ní čerpala sílu – z jejího pevného pohledu, ze stisku ruky.

Po chvíli se obě dívky, tmavá i světlá, beze slova otočily a vydaly se ve svých špinavých a roztrhaných tunikách po šedivém horském úbočí nahoru, aby hledaly rostlinu, která má zachránit jejich kamaráda Jonatána.

Z pláže je sledoval osmiletý Lupus a viděl, že zase začaly stoupat. Snadno je našel, protože to byly jediné barevné skvrnky na šedivé hoře. Flavia měla na sobě modrou tuniku, Nubia žlutou. Zlatavý puntík pronásledovaný dvěma černými musel být Scuto a dvě štěňata.

V okamžiku, kdy se chtěl zrovna obrátit, aby sledoval hořící tělo, se mu zezdalo, že nad dívkami vidí ještě někoho. Nějakou postavu v hnědém. Ne, ne jednu postavu, ale dvě.

Poryv větru mu přivál do obličeje štiplavý kouř z pohřební hranice. Začaly mu slzet oči a zamlžil se mu pohled. Když si je otřel, viděl obě kamarádky i psy, ale nad nimi už nikdo nebyl.

Pokřčil rameny a otočil se zase k pohřební hranici.

Příbuzní mrtvého plakali a bědovali. Dvě profesionální plačky v černém pomáhaly rodině zemřelého projevit žal pronikavým kvílením. Lupuse se jejich pláč příliš nedotýkal. Mrtvého neznal. Nezáleželo mu na něm. Věděl jen, že moře vyplavilo jeho nafouknuté tělo na břeh někdy kolem poledního. Za poslední dva dny jich vyplavilo spoustu.

Lupus stál tak blízko ohně, že by se snadno mohl spálit, a oči nechal schválně otevřené, ačkoli ho dým štípal. A když si profesionální plačky podrápaly tváře, podrápal si je taky. Bolelo to, ale pocítil jakousi úlevu. Potřeboval zažít fyzickou bolest.

Žár způsobil, že se zčernalé tělo zachvělo a Lupus si na okamžik představil, že je to mrtvý Plinius, velký generál,

který se k němu choval zdvořile a uctivě, ale když umíral, lapal po dechu jako ryba.

Pak se mrtvola změnila v Clio – sedmiletou chytrou a statečnou holčičku, kterou se Lupus pokusil dvakrát zachránit, ale neuspěl.

A nakonec uviděl tělo svého mrtvého otce. Byl svědkem jeho vraždy a nemohl jí zabránit. Nikdy ho vlastně skutečně neoplakal. Znovu si zaryl nehty do tváří a procítil bolest, která mu projela celým tělem. Pláčící pozůstalí kolem něj kvíleli. Pak i on konečně otevřel svá ubohá ústa, ve kterých chyběl jazyk, a zavyl. S bolestí, hněvem a zoufalstvím.

Flavia byla šikovná a většinou svýma bystrýma šedýma očima rychle rozpoznala léčivé byliny.

Kdykoli šla v Ostii s chůvou Almou na hřbitov za hradby, aby navštívila mamčin hrob, sbírala cestou bylinky a luční kvítí podél cesty. Ty nejhezčí nechávala na hrobě, aby potěšila duši své maminky i malých bratříčků. Zbytek Alma později rozdělila na dvě části. Některé použila do vaření a ostatní uložila do krabice s léky.

Když doktor Mordechaj dívky požádal, aby mu přinesly amulet, byla si Flavia jistá, že ho najde. Teď ale viděla, že pod nánosem šedivého popela těžko bylinky poznává. Do odpoledne našly s Nubií některé léčivky, které by doktor snad mohl použít: kozlík lékařský, kakost, slzičky.

Jen amulet ne.

A tak šplhaly dál a dál. Jak stoupaly, změnila se vegetace, olivovníky pomalu ustoupily borovicím, bukům a ořešákům. Ochladilo se.

Když vylezly až na vrchol, zastavily se, aby se vydýchaly.

Flavia odzátkovala láhev s vodou a pořádně se napila. Pak ji podala Nubii.

Nubia se taky napila a otřela si pusou rukou. Rozmázla si po tváři tmavou šmouhu.

„Vypadáš jako duch mrtvého,“ řekla Flavia.

„Neříkej takové věci!“ zhrozila se Nubia a udělala rukou znamení na ochranu proti zlu. Nalila si trochu vody do dlaně a opláchla si obličej.

„Je to lepší?“ zeptala se.

Flavia přikývla. Tady na vrcholku hory ležela taková vrstva popela, že dosahovala štěňatům až k čumákům. Začala kýchat. Flavia vzala Jonatánovo štěně Tygra do náruče, drbala ho na hlavě a přitom se rozhlížela.

Za mýtinou, kterou měli před sebou, stál mezi borovicemi nízký dřevěný plot z hrubě tesaných klád. Scuto se k němu rozběhl a zvířil přitom závěje popela smíchaného s pemzou. Najednou se zarazil, ohlédl se a zakňučel.

Dívky dorazily k plůtku současně. Za ním spadl sráz tak prudce dolů, až se Flavii stáhl žaludek.

To, co uviděla před sebou, ji ale překvapilo ještě víc.

Z místa, kde s Nubií stála, ze skalního hřebenu porostlého borovicemi, viděla vlevo od sebe oblouk Neapolského zálivu pokrytý špinavou šedivou pěnou. Přímo naproti nim, na obzoru, se jim otevřel hrozný pohled.

Vesuv.

Horní polovina zmizela. V místech, kde býval vrchol hory, zůstal po výbuchu ošklivý kráter. Jeho okraj rudě žhnul jako roztrhaná zkrvavená rána. Sloup černého dýmu stoupal k bezbarvé obloze a pak se pozvolna rozpouštěl nad jihozápadním obzorem.

Pod kouřící sopkou hořely stovky ohňů rozesté v krajině, jako kdyby si tam nějací nájezdníci rozbili svoje ležení. Kouř z ohňů vytvořil temný průhledný mrak, který visel nad planinou.

Flavia přimhouřila oči a snažila se najít některé významné body, o kterých si byla jistá, že tam musí být: například stabijský přístav, farmu svého strýce nebo Pompeje. Nakonec našla stabijský přístav téměř pod sebou. Rozeznala zahnuté vlnolamy, rovná mola a několik malých lodí.

„Pohleď,“ řekla Nubia, „Cliina vila.“

„Kde?“ zeptala se Flavia, položila Tygra na zem a zastínila si oči. Když sopka vybuchla, pospíchali do vily Pomponiany, letního sídla své kamarádky Clio. Doufali, že se jim odtud podaří odplout, ale nakonec museli utíkat pěšky.

„Nevidím Cliinu vilu ani strýčkovu farmu.“ Flavia se zamračila. „Kde je ta farma? Měla by být...“

„Tam,“ řekla Nubia a ukazovala prstem. „Ten kopec, z kterého stoupá k nebi kouř.“

Najednou to Flavii bylo jasné.

Nohy jí zeslábly, musela se zachytit zábradlí na okraji srázu. Svírala ho tak pevně, až jí klouby zbělely. Na okamžik měla pocit, že bude zvracet. Bylo to strašné.

„Je pryč,“ zašeptala. „Všechno je pryč. Cliin dům. Farma strýčka Gaia a ... a celé Pompeje. Sopka pohřbila celé město!“